

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.411.006.01.2022

**Pan
Marcin Drozd
p.o. Dyrektor
Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego
im. Jana Mikulicza Radeckiego
we Wrocławiu**

Uniwersytecki Szpital Kliniczny
im. Jana Mikulicza-Radeckiego
we Wrocławiu

ul. Borowska 213
50-556 Wrocław

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.441.81.2023 Zespołu Orzekającego Komisji
Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 27 czerwca 2023 r.

S/22/003 – „Wybrane obszary działalności Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. Jana Mikulicza-
Radeckiego we Wrocławiu w związku z przejęciem i funkcjonowaniem jednostki organizacyjnej
w Strzelinie”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Jana Mikulicza-Radeckiego we Wrocławiu ¹ , ul. Borowska 213, 50-556 Wrocław.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marcin Drozd, p.o. Dyrektor USK od 7 kwietnia 2023 r. Poprzednio funkcje Dyrektora USK pełnili: Jakub Berezowski, od 1 kwietnia 2022 r. do 6 kwietnia 2023 r. ² ; Piotr Pobrotyn, od 15 kwietnia 2006 r. do 31 marca 2022 r. ³ .
Zakres przedmiotowy kontroli	Wybrane obszary działalności USK w zakresie: <ol style="list-style-type: none">1. nabycia przedsiębiorstwa Strzelińskiego Centrum Medycznego Sp. z o.o. w upadłości w Strzelinie oraz określenia i przestrzegania warunków umownych w tym zakresie;2. udzielania świadczeń zdrowotnych w Szpitalu w Strzelinie;3. gospodarowania mieniem znajdującym się w Szpitalu w Strzelinie.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2021 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych ⁴ , z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁵ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Marek Skrzypecki, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LWR/213/2022 z 21 grudnia 2022 r.;2. Renata Połatajko, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/214/2022 z 28 grudnia 2022 r.;3. Krzysztof Pyzik, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/212/2022 z 21 grudnia 2022 r. <p>(akta kontroli: tom I, str. 1-7, 141-150, tom X, str. 452-460, tom XIII, str. 38-40, 139-140)</p>

¹ Dalej także: Szpital lub USK.

² W okresie od 1 kwietnia 2022 r. do 31 maja 2022 r. pełniący obowiązki Dyrektora USK.

³ W dniu 17 września 2021 r. pomiędzy ówczesnym Dyrektorem USK a pracodawcą, zostało zawarte porozumienie o rozwiązaniu umowy o pracę. Umowa o pracę uległa rozwiązaniu z dniem 31 marca 2022 r. W dniu zawarcia porozumienia, tj. 17 września 2021 r. Dyrektor USK udzielił Pełnomocnictwa nr 153 dla Dyrektora ds. Lecznictwa Otwartego, w zakresie przewidzianym dla Kierownika Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej, jako organu szpitala we wszystkich czynnościach przewidzianych prawem oraz do podejmowania czynności zarządczych oraz składania oświadczeń woli za USK, w tym udzielania dalszych pełnomocnictw, na czas nieobecności Dyrektora USK.

⁴ Do dnia 14 kwietnia 2023 r.

⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 623; dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁶ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Jana Mikulicza-Radeckiego we Wrocławiu w dniu 1 stycznia 2021 r. w ramach postępowania upadłościowego zakupił⁷ za kwotę blisko 8,4 mln zł przedsiębiorstwo Strzeleńskiego Centrum Medycznego Sp. z o.o. w upadłości w Strzelinie⁸, stanowiące szpital powiatowy działający w ramach systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej oraz inne jednostki wchodzące w jego skład świadczące usługi opieki medycznej, rehabilitacyjnej i pielęgniacyjno-opiekuńczej.

Najwyższa Izba Kontroli nie kwestionując legalności nabycia SCM, negatywnie ocenia proces przygotowania do jego zakupu, który został przeprowadzony nierzetelnie. Nie opracowano bowiem sformalizowanych założeń co do prowadzenia działalności medycznej, dydaktycznej, naukowej i badawczej w lokalizacji SCM. Nie zweryfikowano także prawidłowości i racjonalności założeń i koncepcji odnoszących się do nabywanego przedsiębiorstwa. W konsekwencji w strukturę organizacyjną USK włączono placówkę, której profil działalności, jako sieciowego szpitala powiatowego I-stopnia, był niekompatybilny z wysokospecjalistycznym profilem działalności USK. Działalność w Strzelinie w latach 2021-2022 wygenerowała przy tym dla USK straty wpływające niekorzystnie na łączny wynik finansowy Szpitala. Przed zakupem nie dokonano również szczegółowej oceny stanu technicznego budynków wchodzących w skład nabywanego przedsiębiorstwa, a także należytego określenia możliwości i potrzeb inwestycyjno-remontowych. W konsekwencji ze wstępnych założeń określających potrzeby remontowe w kwocie ok. 5 mln zł, zostały one oszacowane następnie na kwotę nie niższą niż 76 mln zł.

Jednocześnie nie dotrzymano wszystkich zobowiązań określonych w umowie sprzedaży z 1 stycznia 2021 r., w tym dotyczących niezakłóconej kontynuacji realizacji świadczeń zdrowotnych w lokalizacji SCM w zakresie nie mniejszym niż realizowany przed jego przejęciem przez USK. Kwestia ta z powództwa Syndyka masy upadłości SCM⁹ pozostaje przedmiotem sprawy sądowej przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu.

Niezależnie od powyższego w wyniku kontroli stwierdzono także nieprawidłowości w działalności USK polegające na: **[1]** nierzetelnym ujęciu zakupu przedsiębiorstwa SCM w Planie inwestycyjnym USK na lata 2021-2022; **[2]** dysponowaniu bez formalnego przekazania 109 jednostkami sprzętu i aparatury medycznej o wartości początkowej 735,0 tys. zł; **[3]** braku zapewnienia właściwych warunków techniczno-budowlanych, bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz sanitarno-epidemiologicznego budynków szpitalnych w lokalizacji SCM; **[4]** ujawnieniu 69 przypadków niezagospodarowanych jednostek sprzętu i aparatury medycznej o wartości początkowej 414,9 tys. zł.

⁶ NIK formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁷ W drodze sprzedaży z wolnej ręki.

⁸ Dalej: Spółka lub SCM. Po nabyciu przedsiębiorstwa SCM przez USK określa się je mianem lokalizacji SCM, przez co należy rozumieć Oddział USK w Strzelinie, tj. jednostkę organizacyjną USK.

⁹ Dalej: Syndyk.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹⁰ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Nabycie przedsiębiorstwa SCM oraz określenie i przestrzeganie warunków umownych w tym zakresie

Opis stanu faktycznego

1.1. USK jest Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej wpisanym do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą, prowadzonego przez Wojewodę Dolnośląskiego, pod nr 000000018589 oraz do Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, Wydział VI Gospodarczy – KRS, pod nr 0000136478¹¹. Podmiotem tworzącym oraz organem nadzorującym jest Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu¹². Podstawowym celem USK jest wykonywanie działalności leczniczej w rodzaju leczenie szpitalne, udzielanie świadczeń zdrowotnych z zakresu podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej w formie ambulatoryjnej oraz profilaktyka i promocja zdrowia, realizowane w powiązaniu z działalnością dydaktyczną, naukową i badawczą.

(akta kontroli: tom I, str. 151257, tom IX, str. 328-388)

SCM został utworzony w miejsce postawionego w stan likwidacji Powiatowego Szpitala im. W. Oczki w Strzelinie. Od 1 marca 2008 r. do 31 grudnia 2020 r. funkcjonował jako Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w formie spółki kapitałowej (Sp. z o.o.). Jedynym wspólnikiem i jednocześnie organem założycielskim był Powiat Strzeliński. Siedziba SCM mieściła się w Strzelinie, przy ul. Wrocławskiej 46. SCM funkcjonował jako sieciowy szpital powiatowy I-stopnia. Udzielał świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia stacjonarnego, opieki długoterminowej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, rehabilitacji ambulatoryjnej i podstawowej opieki zdrowotnej. Według stanu na 17 września 2020 r. w jego strukturach znajdowały się następujące oddziały: wewnętrzny, dziecięcy (pediatryczny), neonatologiczny, ginekologiczno-położniczy i chirurgiczny. W skład SCM wchodziły również Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy, Dział Anestezjologii, izby przyjęć, bloki operacyjne, Apteka, Dział Diagnostyki Laboratoryjnej i Obrazowej, Sekcja Rehabilitacji i Sterylizatornia.

(akta kontroli: tom I, str. 290-307, tom II, str. 2-241)

W związku z ogłoszoną w dniu 30 czerwca 2020 r. upadłością SCM wolę zakupu tej placówki wyraziło USK. Z wypowiedzi przedstawiciela USK na posiedzeniu sądu upadłościowego w dniu 20 października 2020 r. wynikało m.in., że USK chce nabyć przedsiębiorstwo SCM, że wie jaka jest jego rola dla społeczności lokalnej oraz że po jego nabyciu weźmie odpowiedzialność za zdrowie mieszkańców Powiatu Strzelińskiego. Ma także świadomość, iż musi utrzymać podstawowy poziom świadczeń zdrowotnych, że chce kontynuować działalność szpitala, a w przyszłości rozszerzyć zakres świadczonych tam usług medycznych. Ponadto stwierdził, że USK dysponuje środkami i zdolnościami pozwalającymi na zakup i prowadzenie szpitala.

W toku prowadzonej przez syndyka masy upadłości procedury sprzedażowej USK oświadczyło pisemnie m.in., że znany jest mu stan faktyczny i prawny przedmiotu sprzedaży, że zapoznał się z warunkami określonymi w Regulaminie sprzedaży i przyjmuje je bez zastrzeżeń, że posiada zdolność przejęcia kontraktów

¹⁰ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹¹ Powstał 15 stycznia 2013 r. na bazie trzech szpitali klinicznych, tj. Państwowego Szpitala Klinicznego nr 3, Państwowego Szpitala Klinicznego nr 5 i Dziecięcego Szpitala Klinicznego. 1 grudnia 2017 r. przejął w całości Samodzielny Szpital Kliniczny nr 1, a 1 stycznia 2021 r. nabył w całości przedsiębiorstwo (szpital) SCM.

¹² Dalej: Organ założycielski lub UM.

z Narodowym Funduszem Zdrowia¹³ oraz, że będzie je kontynuować w niezmiennym zakresie, a także, że posiada zdolności finansowe, organizacyjne i techniczne gwarantujące niezakłóconą kontynuację działalności medycznej w zakresie nie mniejszym niż dotychczas świadczony przez upadłego.

W dniu 1 stycznia 2021 r. zawarto umowę sprzedaży oraz przedwstępną umowę sprzedaży przedsiębiorstwa SCM wraz z przekazaniem praw i obowiązków z zawartych umów. Umowę zawarto w formie aktu notarialnego rep. A nr 1/2021, na podstawie której USK nabył za kwotę 8 370 131,13 zł przedsiębiorstwo SCM, stanowiące szpital powiatowy działający w ramach systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej oraz inne jednostki wchodzące w jego skład świadczące usługi opieki medycznej, rehabilitacyjnej, pielęgnacyjno-opiekuńczej oraz zaopatrzenia w leki i środki medyczne na potrzeby działalności szpitala, tj.:

1. prawa własności nieruchomości gruntowych niezabudowanych oraz zabudowanych budynkami szpitala i infrastrukturą towarzyszącą, położonych w Strzelinie, przy ul. Wrocławskiej 46, o łącznej powierzchni 31 112 m² i o łącznej wartości 6 600 000,00 zł;
2. ruchome środki trwałe i przedmioty niskocenne ujęte w spisie inwentarza sporządzonym przez Syndyka w postępowaniu upadłościowym o łącznej wartości 1 770 131,13 zł;
3. prawa z kontraktów z NFZ – niewycenione odrębnie;
4. prawa wynikające z umów stanowiących podstawę zatrudnienia pracowników – niewycenione odrębnie;
5. prawa z wszelkich innych umów zawartych przez SCM – niewycenione odrębnie;
6. dokumentację związaną z prowadzeniem placówki medycznej, w tym dokumentację pracowniczą oraz część dokumentacji medycznej indywidualnej i zbiorczej – niewyceniona odrębnie.

Jednocześnie postanowiono, że z przedmiotu sprzedaży wyłączone były:

1. środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych;
2. środki trwałe oraz przedmioty niskocenne darowane przez Fundację Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy¹⁴ ujęte w spisie inwentarza sporządzonym przez Syndyka w postępowaniu upadłościowym o nr od 448 do 556;
3. wierzytelności SCM istniejące na dzień ogłoszenia upadłości;
4. wyroby medyczne i zapasy magazynowe, mające być przedmiotem odrębnej umowy sprzedaży, w ramach sprzedaży przedsiębiorstwa SCM, którą USK zobowiązał się zawrzeć w przyszłości z Syndykiem, po dokonaniu ich inwentaryzacji.

Dodatkowo przedstawiciel USK oświadczył, że:

1. gwarantuje niezakłóconą kontynuację świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie nie mniejszym niż dotychczas realizowany przez upadłego oraz, że posiada zdolność do przejęcia kontraktów z NFZ;
2. posiada możliwości finansowe, organizacyjne i techniczne gwarantujące niezakłóconą kontynuację działalności medycznej w zakresie nie mniejszym niż dotychczas świadczony przez upadłego i będzie ją w przyszłości kontynuował.

W akcie notarialnym wskazano również, że wydanie przedsiębiorstwa SCM nastąpiło w dniu jego podpisania i stanowi on jednocześnie protokół zdawczo-odbiorczy.

¹³ Dalej: NFZ.

¹⁴ Dalej: Fundacja WOŚP.

(akta kontroli: tom I, str. 258-271, 316-318, 469-498, tom III, str. 449-463, 471-472, 474-475)
W okresie od 4 stycznia 2021 r. do 7 stycznia 2021 r. USK przeprowadził inwentaryzację nabytych, wraz z przedsiębiorstwem SCM, aktywów rzeczowych poprzez dokonanie ich spisu z natury. Poza aktywami rzeczowymi, na które wprost wskazywał akt notarialny, ujawniono dodatkowo:

1. 992 rodzaje aktywów rzeczowych, na które składały się 1504 jednostki aktywów rzeczowych (w arkuszu spisu z natury środków trwałych wskazano przy nich, że „nie znajdowały się one na liście Syndyka” oraz że ich wartość w związku z tym przyjęto na „0,00 zł”);
2. 109 jednostek sprzętu i aparatury medycznej o wartości początkowej 734 959,97 zł i o wartości księgowej na 31 grudnia 2022 r. 448 791,38 zł pochodzących od Fundacji WOŚP (odnośnie tego sprzętu i aparatury medycznej na potrzeby kontroli NIK, USK sporządził zestawienie; w arkuszu spisu z natury środków trwałych wskazano przy nich, że „znajdowały się one na liście Syndyka” oraz dopisano wzmiankę „WOŚP”).

O ile aktywa rzeczowe wymienione w pkt 1 nie zostały wprost wskazane w akcie notarialnym, jako nabywane wraz z przedsiębiorstwem SCM, ale nie zostały też wprost wyłączone spod nabycia, o tyle aktywa rzeczowe wymienione w pkt 2 zostały wprost wskazane w akcie notarialnym, jako wyłączone spod nabycia wraz z przedsiębiorstwem SCM. Powyższe zostało szczegółowo opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom I, str. 469-498, tom II, str. 227-241, 243-251, 253-299, tom III, str. 184, tom IX, str. 450-554, tom XIII, str. 6-7, 76-89)

Wyroby medyczne i zapasy magazynowe, zgodnie z aktem notarialnym, miały stać się przedmiotem odrębnej umowy sprzedaży. W związku z powyższym Syndyk w dniu 15 lutego 2021 r. wystawił fakturę VAT nr 1/SM/2021 z terminem płatności do 1 marca 2021 r. opiewającą na łączną kwotę 621 375,70 zł. USK uznał należność za bezsporną tylko do kwoty 288 422,80 zł i uregulował ją w takiej wysokości 30 sierpnia 2021 r. Syndyk w dniu 20 maja 2021 r. wystawił natomiast kolejną fakturę VAT nr 2/2021/SM z terminem płatności do 3 czerwca 2021 r. opiewającą na kwotę 86 623,61 zł. USK uznał należność za bezsporną i w całości uregulował ją w takiej wysokości. W zakresie nieuregulowanej części należności strony zawarły ugodę przed sądem, na podstawie której USK zapłacił Syndykowi 200 000,00 zł.

(akta kontroli: tom I, str. 469-498, tom III, str. 296-297, tom IX, str. 555-652, tom X, str. 193-255, 439-446, tom XI, str. 420-423, tom XIII, str. 75)

Należność główną z aktu notarialnego za nabyte przedsiębiorstwo upadłego SCM w kwocie 8 370 131,13 zł USK uregulował w całości i w terminie. Zakup sfinansowano w całości ze środków własnych USK.

(akta kontroli: tom I, str. 334-335, 340, 342-343, 446-457, 459-464, 469-498, tom III, str. 182, tom X, str. 452-460)

1.2. USK nie przedłożył na potrzeby kontroli NIK strategii, planów, harmonogramów, kosztorysów robót budowlanych, zakupowych i dostosowawczych, biznesplanu oraz opinii i analiz uwarunkowań organizacyjno-prawnych i ekonomicznych, sporządzonych przed nabyciem SCM, odnoszących się do kwestii zasadności nabycia tej placówki lub mogących przedstawiać koncepcje (plany) dotyczące funkcjonowania tego szpitala w strukturach USK. Z wyjaśnień ówczesnego Dyrektora USK¹⁵ wynikało, że USK nie posiada takich dokumentów, nie ma informacji o ich sporządzeniu i ewentualnym miejscu ich przechowywania. Ponadto w latach 2020-2022 doszło do szeregu zmian personalnych na stanowiskach kierowniczych w USK,

¹⁵ Jakub Berezowski.

nie wyłączając przy tym zmian na stanowisku Dyrektora USK, co mogło skutkować trudnościami w dotarciu do części dokumentacji go dotyczącej.

(akta kontroli: tom I, str. 141-150, 346-347, 367, tom III, str. 178-181, 310-340, tom VIII, str. 216-219, 230-233, 498, tom X, str. 452-460, tom XIII, str. 4, 38-40)

Na potrzeby kontroli NIK, ówczesny Dyrektor USK¹⁶ przedłożył wydruk dokumentu pn. „Założenia do Strategii rozwoju USK na lata 2020-2025” ze wskazaniem, że „Biuro Zarządu USK jest w posiadaniu wyłącznie takiej wersji tego dokumentu”. W dokumencie tym, poza informacją o konsolidacji szpitali, brak było innych zapisów odnoszących się do przejęcia i funkcjonowania SCM w strukturach USK. Wymogi formalne związane z nabyciem przedsiębiorstwa SCM przez USK zostały omówione w opinii prawnej USK z 4 sierpnia 2020 r.

(akta kontroli: tom I, str. 319-321, 369, 370-402)

Przed nabyciem SCM, USK nie przeprowadził szczegółowego przeglądu, w tym oceny stanu technicznego, ani też samodzielnej wyceny przedsiębiorstwa SCM, opierając się jedynie na opisie i oszacowaniu tego przedsiębiorstwa z 17 września 2020 r., sporządzonych przez biegłego sądowego w toku postępowania upadłościowego, a ponadto na załącznikach do tego dokumentu, tj. na operacie szacunkowym z 20 sierpnia 2020 r. dotyczącym nieruchomości SCM oraz na wycenie ruchomych środków trwałych i przedmiotów niskocennych SCM z 31 sierpnia 2020 r. Powyższe zostało szczegółowo opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom II, str. 2-241, tom X, str. 452-460)

1.3. Przy nabyciu przedsiębiorstwa SCM przez USK dochowano wymogów formalnych. Uchwałą z 5 października 2020 r. nr 43 Rada Społeczna USK (§ 1) pozytywnie zaopiniowała zamiar rozszerzenia działalności leczniczej USK o zakres działalności leczniczej prowadzonej dotychczas przez SCM oraz (§ 2) pozytywnie zaopiniowała zamiar odpłatnego nabycia przedsiębiorstwa SCM w toku postępowania upadłościowego, za cenę sprzedaży nie wyższą niż 8 600 000,00 zł.

Uchwałą z 19 listopada 2020 r. nr 2229 Senat Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu¹⁷ (§ 1) pozytywnie zaopiniował projekt prowadzenia działalności leczniczej przez USK w lokalizacji w Strzelinie, przy ul. Wrocławskiej 46, pod warunkiem nabycia przedsiębiorstwa SCM przez USK.

Na wniosku Dyrektora USK z 19 listopada 2020 r., nr DN.011.3.2020, o wyrażenie zgody na nabycie przedsiębiorstwa SCM przez USK w toku postępowania upadłościowego (wniosku o zgodę na złożenie oferty zakupu w toku postępowania upadłościowego), Rektor UM zamieścił adnotację o wyrażeniu zgody (niedatowaną).

Dyrektor USK złożył ofertę zakupu w toku postępowania upadłościowego, datowaną na 19 listopada 2020 r., następnie złożył depozyt notarialny (30 grudnia 2020 r.; rep. A nr 8275/2020) i udzielił pełnomocnictwa notarialnego do zakupu (30 grudnia 2020 r.; rep. A nr 8273/2020) w toku postępowania upadłościowego.

(akta kontroli: tom I, str. 311-312, 342, 344-345, 351, 459-468, tom III, str. 180, 449-463, tom VIII, str. 237, tom X, str. 452-460)

W planie finansowym USK i w planie inwestycyjnym USK na 2021 r. zabezpieczono środki finansowe na nabycie przedsiębiorstwa SCM przez USK.

Zaplanowanie zakupu SCM w Planie inwestycyjnym USK na lata 2021-2022 nie zostało ujęte we właściwej pozycji zaplanowanych czynności. Powyższe zostało szczegółowo opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom I, str. 407, 423, tom XII, str. 641)

¹⁶ Jakub Berezowski.

¹⁷ Dalej: UM.

1.4. Pismem z 18 grudnia 2022 r. z interwencją w sprawie ograniczania przez USK działalności leczniczej prowadzonej w lokalizacji SCM (likwidacji i zawieszania oddziałów) do USK zwrócił się Rzecznik Praw Pacjenta. W odpowiedzi USK wskazał m.in., że po przejęciu lokalizacji SCM przez cały czas USK kontynuuje prowadzenie w tej placówce działalności leczniczej w podstawowym zakresie. W momencie jej przejęcia nie funkcjonowały tam oddziały pediatryczny i chirurgiczny. Ze względów organizacyjnych i personalnych działalności tych oddziałów do chwili obecnej nie wznowiono. Zaopatrzenie medyczne dla mieszkańców Powiatu Strzelińskiego realizowane jest w głównej siedzibie USK we Wrocławiu. Działania związane z realizacją świadczeń zdrowotnych w lokalizacji SCM były i są konsultowane z lokalnymi władzami samorządowymi. Dostęp do świadczeń zdrowotnych dla mieszkańców Powiatu Strzelińskiego, według USK, pozostaje zapewniony na odpowiednim poziomie.

(akta kontroli: tom XI, str. 397-398, tom XIII, str. 6, 71-72)

W dniu 4 stycznia 2023 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. ochrony zdrowia i polityki społecznej Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Dolnośląskiego w przedmiocie sytuacji opieki zdrowotnej w Powiecie Strzelińskim w związku z ograniczaniem przez USK działalności leczniczej prowadzonej w lokalizacji SCM. Syndyk, lokalne władze samorządowe i strona społeczna akcentowali potrzebę realizowania przez USK zobowiązań z aktu notarialnego i zapewnienia właściwego zabezpieczenia zdrowotnego mieszkańców Powiatu Strzelińskiego. USK zwracał uwagę na trudną sytuację finansową lokalizacji SCM oraz to, że decyzję o nabyciu przedsiębiorstwa SCM podjęło poprzednie kierownictwo USK. Obecne kierownictwo USK – w kontekście złego stanu technicznego obiektu – nie może zaś podjąć się prowadzenia działalności leczniczej w takim zakresie, jak było to wcześniej ustalone. Również na posiedzeniach Rady Społecznej USK i Senatu UM kilkakrotnie omawiano problemy dalszego funkcjonowania Szpitala w Strzelinie w strukturach USK.

(akta kontroli: tom VIII, str. 352-355, 387-388, 418-419, 439-450, 465-470, tom X, str. 191-192, tom XI, str. 405-406, tom XIII, str. 3, 34-37)

Z dokumentacji przedłożonej przez USK na potrzeby kontroli NIK, deklaracji byłego Dyrektora USK¹⁸ oraz publicznego wystąpienia Prorektora ds. Klinicznych¹⁹ wynikało, że celem USK w lokalizacji Strzelin było w szczególności zorganizowanie i uruchomienie łóżek opieki długoterminowej, rehabilitacyjnej i internistycznej poza główną siedzibą USK oraz zapewnienie opieki mniej specjalistycznej i generującej mniejsze koszty (osobodnia) niż opieka prowadzona w głównej siedzibie USK.

Jak wynika z zeznań byłego Dyrektora USK²⁰, USK chciał także przejąć kontrakty SCM z NFZ (ponad 21 mln zł ze świadczeń ryczałtowych), co zwiększyłoby przychody USK. Od początku zakładano, pomimo zapewnień składanych w toku postępowania upadłościowego i postanowień aktu notarialnego z 1 stycznia 2021 r., modyfikację profilu działalności leczniczej prowadzonej dotychczas w lokalizacji Strzelin, w tym przenoszenie działalności części oddziałów do głównej siedziby USK. Przewidywano także ograniczenie niektórych funkcjonalności lokalizacji Strzelin, które mogła zapewnić główna siedziba USK (np. likwidacja apteki i sterylizatorni oraz likwidacja części stanowisk administracyjnych i ogólnego zarządu). Rozważano możliwość prowadzenia tam działalności dydaktycznej. Nie był to jednak wiodący kierunek działań. Zakładano, że po przejęciu przedsiębiorstwa SCM przez USK kształtowanie struktury i zakresu funkcjonowania lokalizacji SCM będzie należało w całości do USK.

¹⁸ Piotr Pobrotyn.

¹⁹http://www.usk.wroc.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=2355&Itemid=28 ;
<https://www.youtube.com/watch?v=QEchw8RBM7Q> [dostęp: 13 kwietnia 2023 r.].

²⁰ Piotr Pobrotyn.

Zeznający wskazał, że gdyby inaczej rozumiał postanowienia aktu notarialnego, tj. nie mógł po zakupie przedsiębiorstwa SCM przez USK wprowadzać zmian w jego funkcjonowaniu, to nie zawarłby takiej umowy, bo nie byłoby to celowe i ekonomiczne z perspektywy USK.

(akta kontroli: tom I, str. 263-271, 308-310, 313-315, 323-340, 343a-343d, tom VIII, str. 216-219, 222-236, 498, tom X, str. 452-460, tom XI, str. 241-244)

Zarządzeniem Dyrektora USK z 27 października 2020 r. Nr 99/2020 powołano Komitet Sterujący ds. nabycia przedsiębiorstwa SCM. Komitet ten odbył tylko jedno spotkanie, organizacyjne (28 października 2020 r.). Protokół z tego spotkania nie został podpisany, ponieważ nie było kolejnych spotkań. Nie sporządzono harmonogramu prac Komitetu Sterującego, dokumentu określającego podział prac jego zespołów roboczych (prawnego, pracowniczego, finansowego, lecznictwa, administracji, logistyki i komunikacji), ani też raportu końcowego z prac tego Komitetu.

(akta kontroli: tom I, str. 273-279, 351, 364, 369, 403-404, tom III, str. 185, tom X, str. 452-460)

UM nie kierował udokumentowanych wytycznych do USK w kwestii nabycia przedsiębiorstwa SCM oraz późniejszego funkcjonowania SCM w strukturach USK.

(akta kontroli: tom III, str. 183, 293, tom VIII, str. 216-219, tom IX, str. 1-3, tom X, str. 452-460, tom XI, str. 330-334)

W złożonych zeznaniach w charakterze świadka były Dyrektor USK²¹ wskazał na korzyści dla USK wynikające z zakupu SCM, tj. m.in.:

- przejęcie przez USK kontraktów SCM z NFZ (ponad 21 mln zł za świadczenia finansowane ryczałtowo) oraz nieruchomości, bez obciążeń hipotecznych, których wartość miała w przyszłości wzrastać;
- uzyskanie przez USK możliwości do poprawy organizacji procesu udzielania świadczeń zdrowotnych w związku ze zwiększeniem bazy łóżkowej, w szczególności w zakresie łóżek opieki długoterminowej oraz łóżek ogólnointernistycznych, co miało dać możliwość ograniczenia kosztów na wysokospecjalistycznych oddziałach w głównej siedzibie USK, poprzez możliwość przeniesienia pacjentów na oddziały opieki długoterminowej w lokalizacji Strzelin.

Ówczesny Dyrektor USK²² wyjaśnił, że USK nie dysponuje dokumentami opracowanymi przez poprzednie kierownictwo USK, w których określono korzyści wynikające z nabycia SCM przez USK.

(akta kontroli: tom X, str. 452-460, tom XII, str. 462)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nierzetelnie przygotowano i przeprowadzono proces nabycia przedsiębiorstwa SCM. W szczególności nie opracowano biznesplanu funkcjonowania nabywanego SCM, nie przygotowano analiz (prognoz) sytuacji ekonomiczno-finansowej szpitala w Strzelinie. Nie opracowano sformalizowanych założeń co do prowadzenia działalności medycznej, dydaktycznej, naukowej i badawczej w lokalizacji SCM. Nie dokonano szczegółowej oceny stanu technicznego budynków wchodzących w skład nabywanego przedsiębiorstwa, określenia możliwości i potrzeb inwestycyjno-remontowych ich dotyczących, należytego szacowania kosztów niezbędnych prac remontowo-modernizacyjnych z nimi związanych oraz przygotowania planów (harmonogramów) prac w tym zakresie. Nie zapewniono należytego nadzoru nad pracami zespołu odpowiedzialnego za przygotowanie i przeprowadzenie procesu nabycia przedsiębiorstwa SCM, w tym

²¹ Piotr Pobrotyn.

²² Jakub Berezowski.

udokumentowania jego prac. Nie zweryfikowano prawidłowości i racjonalności założeń i koncepcji odnoszących do nabywanej placówki. Efektem powyższego było wydatkowanie środków publicznych w kwocie 8 370 131,13 zł na nabycie przedsiębiorstwa SCM, którego profil działalności, jako sieciowego szpitala powiatowego I-stopnia, był niekompatybilny z wysokospecjalistycznym profilem działalności USK. Działalność w Strzelinie w latach 202-2022 wygenerowała przy tym dla USK straty wpływające niekorzystnie na łączny wynik finansowy Szpitala.

(akta kontroli: tom I, str. 263-271, 273-279, 337, tom III, str. 279, 292, tom X, str. 452-460, tom XII, str. 642)

Odnosnie do braku planów prowadzenia działalności dydaktycznej, naukowej i badawczej Piotr Pobrotyn – były Dyrektor USK zeznał, że USK i UM miały prowadzić tylko wstępne rozmowy w tym zakresie. Ograniczały się one jedynie do ustnego omawiania koncepcji (planów). W USK w lokalizacji Strzelin, zakładano m.in. prowadzenie dydaktyki dla Wydziału Nauk o Zdrowiu (kształcenie ratowników medycznych, pielęgniarek i położnych), powołanie tzw. Dywizji Zachowawczej (kształcenie studentów w szczególności w zakresie obszaru chorób wewnętrznych, opieki długoterminowej i geriatry) oraz utworzenie Uniwersyteckiego Centrum Rehabilitacji (kształcenie fizjoterapeutów). Były Dyrektor USK wskazywał, że Strzelin mógł stać się miastem uniwersyteckim, co miało zachęcić władze lokalne do współpracy. Jednakże działalności naukowej i badawczej w lokalizacji Strzelin nie prowadzono. Odbyły się tam natomiast, w okresie 17-24 maja 2021 r., jednokrotne zajęcia dydaktyczne dla studentów drugiego roku kierunku Fizjoterapia.

(akta kontroli: tom I, str. 313-315, tom III, str. 182, 186, 225-276, 288-289, 292, 310-340, tom VIII, str. 216-219, 230-233, 498, tom X, str. 191-192, 452-460, tom XIII, str. 9-10)

Przed nabyciem upadłego SCM, jak zeznał Piotr Pobrotyn, były Dyrektor USK, kierownictwo USK było w posiadaniu informacji, że budynki SCM nie spełniały wymogów z zakresu bezpieczeństwa techniczno-budowlanego, bezpieczeństwa przeciwpożarowego i bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego oraz wymagały nakładów inwestycyjnych w doprowadzeniu ich do właściwego stanu. Kierownictwo USK dysponowało bowiem dwoma rozstrzygnięciami Powiatowego Komendanta Państwowej Straży Pożarnej w Strzelinie²³, czterema postanowieniami Dolnośląskiego Wojewódzkiego Komendanta Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu²⁴ zawierającymi nakazy pokontrolne w związku ze stwierdzonymi naruszeniami wymogów bezpieczeństwa przeciwpożarowego, warunkowe zgody na odstępstwa w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego. W odniesieniu do naruszenia wymogów bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego obiektów SCM Powiatowa Stacja Sanitarno-

²³ Decyzja z 3 czerwca 2009 r. nr 46/2009, zawierająca nakazy pokontrolne w związku ze stwierdzonymi naruszeniami wymogów bezpieczeństwa przeciwpożarowego; postanowienie z 6 listopada 2020 r. nr PZ-078/17/4/2020 o umorzeniu postępowania egzekucyjnego.

²⁴ Postanowienie z 15 lipca 2013 r. nr WZ.5595.210.2.2013 o warunkowej zgodzie na odstępstwa w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego; postanowienie z 15 lipca 2013 r. nr WZ.5595.210.3.2013 o warunkowej zgodzie na odstępstwa w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego; postanowienie z 16 lipca 2013 r. nr WZ.5595.210.4.2013 o warunkowej zgodzie na odstępstwa w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego; postanowienie z 13 stycznia 2015 r. nr WZ.5595.416.2.2014 o warunkowej zgodzie na odstępstwa w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

Epidemiologiczna w Strzelinie²⁵ oraz Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna we Wrocławiu²⁶ wydały w tym zakresie po cztery decyzje.

Pomimo posiadania takiej wiedzy przed zakupem SCM, ówczesne kierownictwo USK nie podjęło działań mających na celu szczegółowe oszacowanie kosztów związanych z nakładami inwestycyjnymi niezbędnymi do kompleksowego remontu budynków w lokalizacji SCM oraz opracowania planów (harmonogramów) niezbędnych prac. Jak wynikało z pisma USK do UM, z 29 października 2020 r., ograniczono się tylko do szacunkowych wyliczeń „opartych na doświadczeniach własnych”, przewidując koszty „na poziomie 5 mln zł w przeciągu najbliższych trzech lat”. Natomiast szacunki USK z 31 grudnia 2022 r. ujęte w Strategii rozwoju USK w Strzelinie, wskazują na kwotę co najmniej 76 mln zł.

(akta kontroli: tom I, str. 263-271, 273-279, 316-318, 322, 328, 333, 336-337, 339, tom III, str. 1-12, 277-288, 292-293, 310-340, tom VIII, str. 169--219, 221-223, 230-233, 498, tom X, str. 452-460, tom XII, str. 642, tom XIII, str. 8)

Ówczesny Dyrektor USK²⁷ potwierdził nieprzeprowadzenie przez poprzednie kierownictwo USK wymaganych czynności przed zakupem SCM oraz braku w dokumentacji analitycznej związanej z zakupem placówki. Wskazał, że poprzednie kierownictwo USK nie opracowało dokumentacji, która pozwoliłaby na kontynuację działań lub zamierzeń w zakresie dalszego funkcjonowania lokalizacji SCM. Ponadto podał, że USK prowadzi w tej mierze działania naprawcze.

(akta kontroli: tom I, str. 258-279, 308-310, 313-318, 322-340, 342-343, 343a-343d, 351, 364, 367, 369, 403-404, 446-457, 459-464, 469-498, tom II, str. 2-241, tom III, str. 1-12, 178-182, 185-188, 225-289, 292-293, 310-478, 480-488, tom VIII, str. 169-219, 221-228, 230-236, 352-355, 387-388, 418-419, 439-450, 465-470, 498-537, 539-540, tom IX, str. 389-396, tom X, str. 191-192, 447-450, 452-460, tom XI, str. 211-214, 236-239, 241-254, 260-262, 264-266, 271, 273-282, 293, 296, 301-306, 326, 330-337, 354-364, 374, 390-396, 405-406, 410-419, tom XII, str. 642, tom XIII, str. 4-6, 8-10, 62-63, 73-74)

2. Nierzetelnie ujęto zakup przedsiębiorstwa SCM w Planie inwestycyjnym USK na lata 2021-2022, tj. w sposób nie oddający rzeczywistego obrazu zaplanowanej czynności - co do kwoty 8 370 131,13 zł w 2021 r. oraz w odniesieniu do kwoty 8 500 000,00 zł w 2022 r.

Zakup przedsiębiorstwa SCM został zakwalifikowany w całości do „zadań inwestycyjno-budowlanych – budowa, rozbudowa i modernizacja obiektów” (grupa B), ze wskazaniem, że dotyczy to wyłącznie „zakupu nieruchomości przedsiębiorstwa SCM” za kwotę „8 370 131,13 zł” w 2021 r., z podwójnym określeniem źródeł finansowania inwestycji, tj. zarówno w 2021 r. „ze środków własnych” na kwotę „8 370 131,13 zł”, jak i w 2022 r. „ze środków własnych” na kwotę „8 500 000,00 zł” (pozycja 1 w grupie B).

Ówczesny Dyrektor USK²⁸ wyjaśnił, że oznaczenia w Planie inwestycyjnym są oznaczeniami wewnętrznymi USK. Nie wynikają z przepisów prawa powszechnie

²⁵ Decyzja z 4 listopada 2020 r. nr 2418/2020 o zmianie tej decyzji w zakresie terminów realizacji nakazów pokontrolnych; decyzja z 6 listopada 2020 r. nr 2428/2020 o zmianie decyzji w zakresie terminów realizacji nakazów pokontrolnych; decyzja z 6 listopada 2020 r. nr EP/2427/2020 o zmianie decyzji w zakresie terminów realizacji nakazów pokontrolnych; decyzja z 6 listopada 2020 r. nr 2426/2020 o zmianie decyzji w zakresie terminów realizacji nakazów pokontrolnych.

²⁶ Decyzja z 24 lipca 2019 r. nr 890/19, zawierająca nakazy pokontrolne w związku ze stwierdzonymi naruszeniami wymogów bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego; decyzja z 29 października 2018 r. nr 1267/18, zawierająca nakazy pokontrolne w związku ze stwierdzonymi naruszeniami wymogów bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego; decyzja z 10 czerwca 2019 r. nr 654/19, zawierająca nakazy pokontrolne w związku ze stwierdzonymi naruszeniami wymogów bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego; decyzja DPWIS z 6 kwietnia 2018 r. nr 398/18, zawierająca nakazy pokontrolne w związku ze stwierdzonymi naruszeniami wymogów bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego.

²⁷ Jakub Berezowski.

²⁸ Jakub Berezowski.

obowiązującego. Wskazanie w Planie inwestycyjnym źródła finansowania inwestycji na 2022 r. w kwocie 8 500 000,00 zł było omyłkowe.

(akta kontroli: tom I, str. 407, 423, tom XII, str. 641)

3. W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 7 marca 2021 r. USK dysponował bez formalnego przekazania 109 jednostkami sprzętu i aparatury medycznej o wartości początkowej 734 959,97 zł i o wartości księgowej na 31 grudnia 2022 r. 448 791,38 zł pochodzącymi od Fundacji WOŚP, które wprowadzono do ewidencji środków trwałych USK. Wyposażenie to zostało wprowadzone do użytkowania przez USK w oparciu o dokumenty potwierdzające prawa majątkowe SCM, a nie prawa majątkowe USK, tj. bez dokumentów potwierdzających przeniesienie własności z SCM na USK.

Ówczesny Dyrektor USK²⁹ wyjaśnił, że w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 7 marca 2021 r. korzystano ze sprzętu i aparatury medycznej pochodzącego od Fundacji WOŚP bezumownie, wskazując na zaniechanie działań byłego kierownictwa USK w tym zakresie. Za podstawę korzystania z tego sprzętu i aparatury medycznej od 8 marca 2021 r. do chwili obecnej uznano natomiast pismo Fundacji WOŚP.

NIK wskazuje, że wymienione sprzęt i aparatura medyczna zostały wprost wskazane w akcie notarialnym jako wyłączone spod nabycia przedsiębiorstwa SCM. Pismo Fundacji WOŚP z 8 marca 2021 r. adresowane było do Syndyka, nie zaś do USK. Do przeniesienia własności lub oddania do korzystania tego sprzętu i aparatury medycznej konieczna była wobec tego odrębna czynność prawna pomiędzy Syndykiem i USK. Takiej czynności nie dokonano.

(akta kontroli: tom I, str. 469-498, tom II, str. 227-241, 243-251, 253-299, tom III, str. 184, tom IX, str. 450-554, tom XIII, str. 6-7, 76-89)

OCENA CZĄSTKOWA

USK nierzetelnie przygotował i przeprowadził proces związany z nabyciem przedsiębiorstwa SCM, co NIK ocenia negatywnie. Ponadto nieprawidłowo ujęto zakup przedsiębiorstwa SCM w Planie inwestycyjnym USK na lata 2021-2022, tj. w sposób nie oddający rzeczywistego obrazu zaplanowanej czynności, a także dysponowano bez formalnego przekazania 109 jednostkami sprzętu i aparatury medycznej o wartości początkowej 734 959,97 zł pochodzącymi od Fundacji WOŚP.

OBSZAR

2. Udzielanie świadczeń zdrowotnych w Szpitalu w Strzelinie

Opis stanu faktycznego

Według stanu na 3 marca 2023 r. w lokalizacji SCM realizowano niżej wymienione świadczenia zdrowotne:

1. Kontrakt z NFZ nr 03/8/3102222/01/2023/01:

- a) Poradnia nocna i świątecznej opieki zdrowotnej (świadczenia nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej udzielane w warunkach ambulatoryjnych i w miejscu zamieszkania lub pobytu świadczeniobiorcy na obszarze zabezpieczenia do 50 tys. świadczeniobiorców w zakresie uzupełnionym);
- b) Pracownia endoskopii (badania endoskopowe przewodu pokarmowego [gastroskopia i kolonoskopia]);
- c) Poradnia diabetologiczna (świadczenia w zakresie diabetologii, w tym świadczenia pierwszorazowe);
- d) Poradnia gastroenterologiczna (świadczenia w zakresie gastroenterologii, w tym świadczenia zabiegowe w zakresie skojarzonym, diagnostyka onkologiczna,

²⁹ Jakub Berezowski.

- świadczenia pierwszorazowe i diagnostyka onkologiczna poza pakietem onkologicznym);
- e) Poradnia onkologiczna (świadczenia w zakresie onkologii, w tym diagnostyka onkologiczna, świadczenia pierwszorazowe i diagnostyka onkologiczna poza pakietem onkologicznym);
 - f) Poradnia reumatologiczna (świadczenia w zakresie reumatologii, w tym świadczenia pierwszorazowe);
 - g) Poradnia ginekologiczno-położnicza (świadczenia w zakresie położnictwa i ginekologii, w tym świadczenia zabiegowe w zakresie skojarzonym, diagnostyka onkologiczna i diagnostyka onkologiczna poza pakietem onkologicznym oraz pobieranie materiału z szyjki macicy do przesiewowego badania cytologicznego w zakresie skojarzonym);
 - h) Poradnia chirurgii ogólnej (świadczenia w zakresie chirurgii ogólnej, w tym świadczenia zabiegowe w zakresie skojarzonym, diagnostyka onkologiczna i diagnostyka onkologiczna poza pakietem onkologicznym);
 - i) Pracownia tomografii komputerowej (badania tomografii komputerowej);
- a) ponadto w ramach ryczału w ramach systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej (szpital I-stopnia):
- j) Izba Przyjęć – 3 łóżka (świadczenia w izbie przyjęć);
 - k) Oddział chorób wewnętrznych – 37 łóżek (świadczenia w zakresie chorób wewnętrznych – hospitalizacja);
 - l) Oddział ginekologiczno-położniczy – 10 łóżek z częściowo zawieszoną działalnością w zakresie położnictwa, w tym bloku porodowego (świadczenia w zakresie położnictwa i ginekologii – hospitalizacja, w tym n01, n20, pakiet onkologiczny, świadczenia diagnostyki i leczenia onkologicznego poza pakietem onkologicznym oraz świadczenia w izbie przyjęć);
 - m) Ośrodek rehabilitacji dziennej (świadczenia w zakresie rehabilitacji ogólnoustrojowej w ośrodku/oddziale dziennym, w tym dla osób o znacznym stopniu niepełnosprawności);
2. Kontrakt z NFZ nr 05/1/3102222/01/2023/01:
- a) Fizjoterapia ambulatoryjna (świadczenia w zakresie fizjoterapii ambulatoryjnej, w tym dla osób o znacznym stopniu niepełnosprawności);
 - b) Oddział rehabilitacji ogólnoustrojowej – 30 łóżek (świadczenia w zakresie rehabilitacji ogólnoustrojowej w warunkach stacjonarnych, w tym po leczeniu operacyjnym i dla osób o znacznym stopniu niepełnosprawności);
3. Kontrakt z NFZ nr 14/1/3102222/01/2023/01:
- a) Zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy – 29 łóżek (świadczenia w zakresie pielęgnacyjno-opiekuńczym i opiekuńczo-leczniczym);
4. Kontrakt z NFZ nr 15/1/3101109/01/2023/01:
- a) Oddział medycyny paliatywnej – 18 łóżek (świadczenia w oddziale medycyny paliatywnej/hospicjum stacjonarnym);
5. Kontrakt z NFZ nr 01/13/3101109/01/2023/01:
- a) Przychodnia lekarza rodzinnego POZ³⁰ (świadczenia w zakresie przychodni lekarza rodzinnego POZ).

W tym czasie w lokalizacji SCM funkcjonowały nadto jednostki organizacyjne związane z potrzebami organizacji pracy w powyższych zakresach świadczeń zdrowotnych, tj. Pracownia RTG, Pracownia USK i Dział diagnostyki laboratoryjnej.

³⁰ Podstawowa opieka zdrowotna.

W okresie od 15 września 2020 r. do 18 stycznia 2021 r. w lokalizacji SCM realizowano decyzje Wojewody Dolnośląskiego dotyczące funkcjonowania szpitala w związku z epidemią COVID-19.

Natomiast w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2022 r., wykonywano świadczenia w następujących jednostkach:

1. Zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym, Pracowni endoskopii, Poradni gastroenterologicznej, Poradni diabetologicznej, Poradni ginekologiczno-położniczej, Poradni chirurgicznej, Poradni onkologicznej, Przychodni lekarza rodzinnego POZ, Poradni nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej, Pracowni tomografii komputerowej, Izbie przyjęć, Fizjoterapii ambulatoryjnej, Dziennym Ośrodku Rehabilitacji;
2. Realizacja świadczeń okresowa miała miejsce w: Oddziale chorób wewnętrznych (od 19 stycznia 2021 r.), Oddziale neonatologicznym (od 1 marca 2021 r. do 31 września 2022 r.), Oddziale ginekologiczno-położniczym (od 1 marca 2021 r. do 31 września 2022 r., przy czym od 1 października 2022 r. jedynie częściowo zawieszono działalność w zakresie położnictwa, w tym bloku porodowego), Oddziale rehabilitacji ogólnoustrojowej (od 1 czerwca 2021 r.), Oddziale medycyny paliatywnej (od 1 czerwca 2021 r.), Poradni reumatologicznej (od 4 marca 2021 r.), Poradni neonatologicznej (od 1 września 2021 r. do 6 września 2022 r.);
3. Świadczeń nie realizowano w ogóle w: Oddziale pediatrycznym, Oddziale chirurgii ogólnej.

(akta kontroli: tom I, str. 258-262, tom III, str. 194, tom XIII, str. 41-61)

W związku z nabyciem przedsiębiorstwa SCM przez USK toczy się przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu, Wydziałem I Cywilnym (I C 1148/22) sprawa sądowa dotycząca ograniczania przez USK działalności leczniczej prowadzonej w lokalizacji USK w Strzelinie (likwidacji i zawieszania oddziałów), w kontekście zobowiązania się przez USK, w akcie notarialnym, do kontynuowania realizacji świadczeń zdrowotnych w nie mniejszym niż dotychczas zakresie.

Pozwem z 26 lipca 2022 r. Syndyk domagał się aby USK przywrócił udzielanie świadczeń zdrowotnych w zakresie pediatrii (prowadzenia oddziału pediatrycznego) i chirurgii (prowadzenia oddziału chirurgicznego) w lokalizacji USK w Strzelinie oraz dalszego udzielania świadczeń zdrowotnych w zakresie ginekologii i położnictwa (oddział ginekologiczno-położniczy, anestezjologia z blokiem operacyjnym i porodowym oraz poradnia ginekologiczno-położnicza) i neonatologii (oddział neonatologiczny i poradnia neonatologiczna) na warunkach nie gorszych niż wynikające z kontraktów z NFZ według stanu na 1 stycznia 2021 r.

W odpowiedzi na pozew z 15 września 2022 r., USK wniósł o oddalenie powództwa w całości. Potwierdził nieprowadzenie w lokalizacji SCM oddziału pediatrycznego i chirurgii ogólnej. Wyraził nadto stanowisko, że zobowiązania z aktu notarialnego na nim ciążyące wykonał w terminie i w całości, tj. zapłacił za nabyte przedsiębiorstwo SCM. Zakupione w toku postępowania upadłościowego mienie, zgodnie z powszechnie obowiązującym prawem, miał nabyć bez obciążeń. Wymóg niezakłóconego kontynuowania działalności leczniczej w lokalizacji SCM w nie mniejszym niż dotychczas zakresie miał odnosić się tylko do specyficznej sytuacji związanej z decyzjami Wojewody Dolnośląskiego dotyczącymi funkcjonowania szpitala w związku z epidemią COVID-19. W dniu nabycia przedsiębiorstwa SCM faktycznie nie prowadzono tam działalności leczniczej, której kontynuowania żąda się od niego w pozwie. Świadczenia zdrowotne realizuje zgodnie z aktualnymi kontraktami z NFZ. Zachowanie dotychczasowego profilu działalności leczniczej USK

w lokalizacji Strzelin napotyka na obiektywne trudności ekonomiczne. Jako podmiot publiczny USK jest zobowiązany do gospodarnych działań, może samodzielnie kształtować profil swej działalności oraz nie może podejmować czynności wbrew prawu i rachunkowi ekonomicznemu.

(akta kontroli: tom I, str. 469-498, tom III, str. 186-188, 341-478, 480-488, tom IX, str. 389-396, tom XI, str. 264-266, 271, 273-278, 296, 354-364)

Zmiany struktury organizacyjnej USK w lokalizacji SCM, w perspektywie realizacji świadczeń zdrowotnych, wskazują, że USK zmienił profil działalności prowadzonej w tej placówce, o którego dochowaniu zapewniał w toku postępowania upadłościowego.

Ówczesny Dyrektor USK³¹ wskazał, że nie doszło do naruszenia zobowiązań z aktu notarialnego w ww. zakresie. Wyjaśnił, iż częściowe zaprzestanie prowadzenia działalności leczniczej w lokalizacji SCM wynikało z obiektywnych przyczyn, np. organizacyjnych, kadrowych i finansowych. Zapewnienia składane przez USK miały nie stanowić realnego i prawnie wiążącego zobowiązania, a jedynie wyraz woli USK o zamiarze kontynuowania działalności leczniczej w lokalizacji SCM. Koniecznym powinno być nadto wzięcie pod uwagę, że jako podmiot publiczny USK jest zobowiązany przestrzegać prawa, działać gospodarnie i kształtować profil swej działalności adekwatnie do bieżących potrzeb i zasad na jakich działa.

(akta kontroli: tom I, str. 258-262, 469-498, tom III, str. 186-188, 194, 200-203, 295-296, 341-478, 480-488, tom VIII, str. 249-250, 277, 311-312, tom IX, str. 389-396, tom X, str. 191-192, 452-460, tom XI, str. 211-213, 245-248, 273-275, 279-282, 354-364, tom XIII, str. 3, 34-37, 41-61)

W zakresie kontraktów z NFZ właściwych dla lokalizacji SCM w 2022 r. w stosunku do 2021 r.:

- 1a. wartość umów (wyodrębnionych bez produktów podwyżkowych) – wzrosła o 145,2% (z 8 054 109,55 zł do 19 752 239,69 zł);
- 1b. wartość realizacji ww. umów – wzrosła o 107,7% (z 8 428 723,05 zł do 17 506 514,11 zł);
- 2a. wartość umów ryczałtowych (przynawanych dla całego podmiotu; w zakresie limitów dzielonych wewnętrznie) – spadła o 33,6% (z 7 016 397,51 zł do 4 661 328,00 zł);
- 2b. wartość realizacji ww. umów – spadła o 0,5% (z 5 576 811,36 zł do 5 548 622,74 zł).

Wartość realizacji poza kontraktami z NFZ w lokalizacji SCM w 2022 r. w stosunku do 2021 r. spadła o 12,6% (z 993 227,87 zł do 868 479,23 zł).

W zakresie kontraktów z NFZ (umów) właściwych dla lokalizacji SCM w 2022 r. stopień realizacji osiągnął 88,6% (17 506 514,11 zł z 19 752 239,69 zł), zaś w 2021 r. stopień realizacji wyniósł 104,7% (8 428 723,05 zł z 8 054 109,55 zł), co daje spadek w 2022 r. o 16,1 punktu procentowego.

W zakresie kontraktów z NFZ (umów ryczałtowych) właściwych dla lokalizacji SCM w 2022 r. stopień realizacji osiągnął 119,1% (5 548 622,74 zł z 4 661 328,00 zł), zaś w 2021 r. stopień realizacji wyniósł 79,5% (5 576 811,36 zł z 7 016 397,51 zł), co daje wzrost w 2022 r. o 39,5 punktu procentowego.

W 2021 r. USK odnotował przychód w wysokości 1 111 904 920,17 zł, z czego na lokalizacji SCM 19 327 891,99 zł (1,74% ogółu), koszty w wysokości 1 108 125 754,60 zł, z czego na lokalizacji SCM 28 669 749,04 zł (2,59% ogółu) i wynik finansowy na poziomie 3 040 973,57 zł, z czego na lokalizacji SCM odnotowano stratę w wysokości 9 341 857,05 zł.

³¹ Jakub Berezowski.

W 2022 r. USK odnotował przychód na poziomie 1 161 651 025,08 zł, z czego na lokalizacji SCM 28 912 964,63 zł (2,49% ogółu), koszty w wysokości 1 158 562 254,92 zł, z czego na lokalizacji SCM 38 046 837,90 zł (3,28% ogółu) i wynik finansowy na poziomie 2 256 903,16 zł, z czego na lokalizacji SCM wystąpiła strata w wysokości 9 133 873,27 zł.

(akta kontroli: tom I, str. 258-262, 469-498, tom III, str. 186-188, 194, 199, 199a, 341-478, 480-488, tom IX, str. 389-396, tom X, str. 264-266, 271, 273-278, 296, 354-364, tom XIII, str. 3, 5, 34-37, 41-63)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje przy tym na stan problematyczny związany z niewykonaniem przez USK przyjętych w akcie notarialnym zobowiązań oraz naruszeniem gwarancji składanych w toku postępowania upadłościowego co do niezakłóconej kontynuacji świadczeń zdrowotnych realizowanych w SCM w zakresie nie mniejszym niż realizowany przed nabyciem jego przedsiębiorstwa przez USK.

OCENA CZĄSTKOWA

Zmiany struktury organizacyjnej USK i ograniczenie realizacji świadczeń zdrowotnych w lokalizacji SCM, wskazują, że USK znacząco zmienił profil działalności prowadzonej w tej placówce, o którego dochowaniu zapewniał w toku postępowania upadłościowego. Kwestia ta z powództwa Syndyka pozostaje przedmiotem sprawy sądowej przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu.

OBSZAR

3. Gospodarowanie mieniem znajdującym się w Szpitalu w Strzelinie

Opis stanu
faktycznego

3.1. Akt notarialny z 1 stycznia 2021 r. nie określał sposobu gospodarowania mieniem nabytym przez USK wraz z przedsiębiorstwem SCM.

(akta kontroli: tom I, str. 469-498)

UM nie wydał uchwały określającej zasady gospodarowania mieniem (zbywania aktywów trwałych oraz oddawania ich w dzierżawę, najem, użytkowanie i użyczenie) przez USK, o której mowa w art. 54 ustawy z 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej³², jednakże w toku kontroli NIK podjął działania w tym kierunku.

(akta kontroli: tom III, str. 179, 182, tom VIII, str. 216-219, 229, 498)

Według stanu na 16 stycznia 2023 r. w skład kompleksu lokalizacji SCM wchodziły następujące budynki:

1. Budynek główny szpitala – A (rok budowy: 1923; kondygnacje: 3 naziemne i 1 podziemia; powierzchnia: 4886,27 m²; kubatura: 22500,00 m³);
2. Budynek administracji – C (rok budowy: 1923; kondygnacje: 3 naziemne i 1 podziemia; powierzchnia: 760,30 m²; kubatura: 2978,00 m³);
3. Budynek przychodni z tlenownią – D (rok budowy: 1981; kondygnacje: 2 naziemne; powierzchnia: 744,57 m²; kubatura: 3480,00 m³);
4. Budynek magazynu technicznego i pralni (rok budowy: 1966; kondygnacje: 1 naziemna; powierzchnia: 166,71 m²; kubatura: 621,00 m³);
5. Budynek prosektorium (rok budowy: 1923; kondygnacje: 1 naziemna; powierzchnia: 99,93 m²; kubatura: 558,00 m³);
6. Budynek hydroforni – Stacja uzdatniania wody (rok budowy: 1971; kondygnacje: 2 naziemne; powierzchnia: 61,40 m²; kubatura: 303,00 m³);
7. Budynek portierni (rok budowy: 1980; kondygnacje: 1 naziemna; powierzchnia: 40,86 m²; kubatura: 109,00 m³);

³² Dz. U. z 2022 r. poz. 633, ze zm.; dalej: u.d.l.

8. Budynek magazynu odpadów medycznych (rok budowy: 1961; kondygnacje: 1 naziemna; powierzchnia: 24,13 m²; kubatura: 72,00 m³);
9. Budynek Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego – B (rok budowy: 1923; kondygnacje: 3 naziemne i 1 podziemna; powierzchnia: 940,52 m²; kubatura: 4540,00 m³).

(akta kontroli: tom XI, str. 1-42)

Szczegółowej kontroli poddano budynek główny szpitala – A. Według stanu na 3 marca 2023 r. ujawniono 33 pomieszczenia i powierzchnie, które były wyłączone z eksploatacji lub nie były w pełni wykorzystywane (zagospodarowane) zgodnie z ich przeznaczeniem. Powyższe wynikało przede wszystkim z zawieszenia działalności oddziałów oraz - w przypadku szyb wind - z remontu (winda w pomieszczeniu do cateringu) lub ich wyłączenia z eksploatacji (od 1987 r.). Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że wstrzymanie pracy oddziałów miało miejsce od 1 października 2022 r., i - dla zapewnienia starannego i gospodarnego działania jednostki kontrolowanej - Szpital powinien mieć koncepcję zagospodarowania tych pomieszczeń, tak aby można je było wykorzystywać efektywnie.

Ponadto stwierdzono, że w budynku Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego – B nie było windy. Komunikacja, w tym transport pacjentów (pensjonariuszy o znacznie ograniczonej zdolności ruchowej), musiała się odbywać klatką schodową.

(akta kontroli: tom XI, str. 1-42, 57-67, tom XIII, str. 7-8)

W latach 2021-2022 dla pomieszczeń i powierzchni w lokalizacji SCM zawartych było dziewięć umów najmu, z czego według stanu na 17 lutego 2023 r., kontynuowane były cztery z nich. Były to umowy dotyczące najmu lokalu użytkowego, najmu powierzchni pod reklamę oraz najmu powierzchni pod automat z napojami.

Wszystkie umowy najmu zostały zawarte przed nabyciem przedsiębiorstwa SCM przez USK. USK nie zawarł w latach 2021-2022 dla pomieszczeń i powierzchni w lokalizacji SCM żadnej nowej umowy najmu. Nie prowadzono w tym zakresie działań analitycznych, promocyjnych, przygotowawczych, przetargowych bądź oferowania w innym trybie.

Przychód osiągnięty z umów najmu wyniósł w 2021 r. – 18 436,36 zł i w 2022 r. – 11 181,16 zł. Nie stwierdzono by w latach 2021-2022 pomieszczenia lub powierzchnie w lokalizacji SCM były oddawane podmiotom zewnętrznym do nieodpłatnego korzystania.

Według stanu na 9 marca 2023 r. nie usunięto wszystkich nieprawidłowości związanych z bezpieczeństwem techniczno-budowlanym, bezpieczeństwem przeciwpożarowym i bezpieczeństwem sanitarno-epidemiologicznym budynków w lokalizacji SCM, w tym nie dostosowano tych budynków do właściwych wymogów. Powyższe zostało szczegółowo opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom III, str. 183, tom IX, str. 402-448, tom X, str. 191-192, 256-438, tom XIII, str. 11-15, 90-126)

3.2. W zakresie gospodarowania sprzętem i aparaturą medyczną przypisaną do lokalizacji SCM według stanu na 3 marca 2023 r. szczegółowej kontroli poddano:

1. 250 jednostek sprzętu i aparatury medycznej o wartości początkowej 1 687 681,40 zł i o wartości księgowej na 31 grudnia 2022 r. 1 027 412,01 zł nabytych wraz z przedsiębiorstwem SCM na podstawie aktu notarialnego;
2. 109 jednostek sprzętu i aparatury medycznej o wartości początkowej 734 959,97 zł i o wartości księgowej na 31 grudnia 2022 r. 448 791,38 zł nabytych przy okazji zakupu przedsiębiorstwa SCM, a pochodzących od Fundacji WOŚP, które przed przejęciem przez USK wchodziły w skład majątku przedsiębiorstwa SCM.

Według stanu na 3 marca 2023 r. ujawniono 69 przypadków niezagospodarowanych jednostek sprzętu i aparatury medycznej (19,2% z 359 skontrolowanych jednostek sprzętu i aparatury medycznej) o wartości początkowej 414 925,56 zł i o wartości księgowej na 31 grudnia 2022 r. 232 439,60 zł. Powyższe zostało szczegółowo opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Nie stwierdzono by sprzęt lub aparatura medyczna przypisane do lokalizacji SCM były wyprzedawane przez USK.

(akta kontroli: tom II, str. 242-249, tom XI, str. 1-42, 46-56, tom XIII, str. 7)

Szczegółowej kontroli poddano ww. sprzęt i aparaturę medyczną w zakresie ich likwidacji. Ujawniono 13 przypadków likwidacji sprzętu i aparatury medycznej. Nie stwierdzono przypadków niezasadnej likwidacji sprzętu i aparatury medycznej.

(akta kontroli: tom II, str. 242-249, 480-519, tom X, str. 1-2, 21-51, tom XI, str. 46-54)

W 2021 r. USK zakupił lub dokonał przekazania wewnętrznych 256 jednostek sprzętu i aparatury medycznej o wartości początkowej 1 856 279,64 zł i o wartości księgowej na 31 grudnia 2022 r. 866 000,98 zł do lokalizacji SCM.

W 2022 r. USK zakupił lub dokonał przekazania wewnętrznych 31 jednostek sprzętu i aparatury medycznej o wartości początkowej 192 272,47 zł i o wartości księgowej na 31 grudnia 2022 r. 61 596,80 zł do lokalizacji SCM.

(akta kontroli: tom X, str. 2, 52-64)

W latach 2021-2022 USK uzyskiwał wsparcie na funkcjonowanie lokalizacji SCM od podmiotów zewnętrznych. Gmina Strzelin i Powiat Strzeliński użyczyli 45 jednostek sprzętu i aparatury medycznej. Podmioty prywatne, fundacje i Skarb Państwa – Ministerstwo Zdrowia darowali 11 szt. środków trwałych o wartości 8 914,00 zł oraz dwa pakiety aktywów rzeczowych o wartości 8 386,56 zł.

(akta kontroli: tom III, str. 133-177, tom XI, str. 69-206)

3.3. Akt notarialny z 1 stycznia 2021 r. nie zawierał zakazu zbycia lub oddania do korzystania lokalizacji SCM podmiotom trzecim przez USK ani żadnych innych warunków w tym zakresie.

(akta kontroli: tom I, str. 469-498)

W latach 2022-2023 USK prowadził rozmowy z Gminą Strzelin i Powiatem Strzeleńskim odnośnie do możliwości zbycia szpitala w Strzelinie na rzecz tych podmiotów łącznie lub któremuś z nich z osobna bądź możliwości współfinansowania tej placówki przez te podmioty przy pozostaniu jej w strukturach USK.

USK odbył kilka spotkań z tymi jednostkami, w tym m.in. 9 czerwca 2022 r., 1 lipca 2022 r., 17 października 2022 r., 4 stycznia 2023 r. i 2 marca 2023 r. Na spotkaniu z 17 października 2022 r. USK przedłożył lokalnym władzom samorządowym operat szacunkowy dotyczący nieruchomości SCM z 23 września 2022 r.

USK nie podejmował formalnych kroków mających na celu zbycie lokalizacji SCM (np. w zakresie pozyskania zgód/opinii właściwych organów USK, UM lub Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej). Poprzestano na sporządzeniu operatu szacunkowego dotyczącego nieruchomości SCM z 23 września 2022 r. oraz na pozyskaniu dwóch opinii prawnych o niemożności (prawnej niedopuszczalności) „zbycia lokalizacji SCM za 1 zł” z 15 lipca 2022 r. i z 29 grudnia 2022 r., czego od USK domagały się lokalne władze samorządowe.

Pismem z 2 marca 2023 r. Sąd Polubowny przy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej zawiadomił USK i Syndyka o piśmie Powiatu Strzeleńskiego z 14 lutego 2023 r. Pismo to zawierało prośbę o przeprowadzenie mediacji pomiędzy ww. stronami w kwestii wyegzekwowania od USK przestrzegania zobowiązań z aktu

notarialnego bądź zbycia lokalizacji SCM na rzecz lokalnych władz samorządowych. W dniu 13 marca 2023 r. Rada Miejska Strzelina podjęła uchwałę intencyjną nr LVIII/755/23 w sprawie podjęcia czynności zmierzających do nieodpłatnego przejęcia bez obciążeń od USK szpitala w Strzelinie przez Gminę Strzelin w celu prowadzenia tam działalności leczniczej. Pismem z 14 marca 2023 r. Gmina Strzelin przekazała ww. uchwałę USK i wniosła o rozpoczęcie procedury umożliwiającej jej realizację. O powyższym USK poinformował, pismem z 16 marca 2023 r. UM, wskazując jednocześnie, że wobec tego powołano specjalny zespół w USK, którego celem będzie rozpatrzenie propozycji lokalnych władz samorządowych. W piśmie tym zamieszczono nadto wzmiankę, że z uwagi na okoliczności prawne, kadrowe i ekonomiczne USK zamierza od 1 kwietnia 2023 r. zamknąć oddział neonatologiczny oraz oddział ginekologiczno-położniczy w lokalizacji SCM.

(akta kontroli: tom III, str. 182, tom VIII, str. 1-4, 6-114, tom IX, str. 397-401, tom X, str. 447-450, tom XI, str. 69-72, 211-213, 256, 269, 283-287, 294-295, 298-300, 307-329, 345-346, 350-353, 365-370, 374-375, 377, 384-385, 405-409, tom XIII, str. 1-3, 16-37, 68-70)

3.4. UM nie kierował formalnych wytycznych do USK w kwestii zbycia lokalizacji SCM oraz jej funkcjonowania w strukturach USK. Działania USK były jego działaniami autonomicznymi, w które organ założycielski nie ingerował.

(akta kontroli: tom III, str. 183, tom VIII, str. 216-219, tom IX, str. 1-3, tom X, str. 452-460)

Na posiedzeniach Rady Społecznej USK i Senatu UM omawiano problemy funkcjonowania USK w lokalizacji Strzelin.

(akta kontroli: tom VIII, str. 352-355, 387-388, 418-419, 439-450, 465-470, tom X, str. 191-192)

Zarządzeniem Dyrektora USK z 17 marca 2022 r. nr 32/2022 powołano zespół ds. opracowania planu restrukturyzacji dla funkcjonowania USK w lokalizacji Strzelin. Jednakże plan ten nie powstał. Zostało to ustalone w Protokole kontroli wewnętrznej z 16 stycznia 2023 r. Sporządzono jedynie projekt tego dokumentu, datowany na 10 czerwca 2022 r. (niepodpisany). Wskazano w nim m.in., że w związku z niekorzystnymi wynikami finansowymi działalności medycznej prowadzonej w lokalizacji SCM w zakresie obszaru ginekologiczno-położniczego oraz prognozowanym brakiem perspektyw ich poprawy, a także ze względu na niewielki popyt na usługi porodowe, kosztochłonność realizowanych procedur porodowych, wynikającą głównie z konieczności utrzymywania oddziałów i bloków operacyjnych w stanie gotowości, oraz niezbędne dla dalszego prowadzenia tego typu działalności i znaczące wartościowo nakłady remontowo-modernizacyjne, rekomenduje się:

1. wygaszenie działalności medycznej w lokalizacji SCM w zakresie Oddziału ginekologiczno-położniczego, Oddziału neonatologicznego, Działu Anestezjologii, Bloku Operacyjnego, Bloku Porodowego i Poradni neonatologicznej;
2. pozostawienie Poradni ginekologiczno-położniczej w lokalizacji SCM;
3. zabezpieczenie dostępu do usług ginekologiczno-położniczych, w tym porodów dla mieszkank Powiatu Strzelińskiego, w głównej siedzibie USK;
4. rozszerzenie usług w zakresie rehabilitacji stacjonarnej w miejsce ograniczanych funkcjonalności lokalizacji SCM.

(akta kontroli: tom III, str. 298-309)

W listopadzie 2021 r. oraz w styczniu 2022 r. kontrolę dotyczącą nabycia przez USK przedsiębiorstwa SCM, przeprowadził UM (wystąpienie pokontrolne z 6 maja 2022 r. nr AN/11/2021). W dokumencie tym zwrócono uwagę m.in. na nieprawidłowości i stany problematyczne.

(akta kontroli: tom III, str. 310-340, tom VIII, str. 216-219, 230-233, 498, tom XIII, str. 10-11)

Pismem z 4 października 2022 r. UM polecił USK opracowanie Strategii rozwoju USK w lokalizacji w Strzelinie oraz planu prowadzenia tam działalności medycznej, z terminem do 30 listopada 2022 r. Przy piśmie z 31 grudnia 2022 r. przekazano do UM dokument o nazwie Plan naprawczy działalności leczniczej dla kompleksu szpitalnego w Strzelinie.

W dokumencie tym opisano m.in. działalność leczniczą prowadzoną w lokalizacji SCM, jej aktualną sytuację ekonomiczno-finansową, aktualny stan techniczny infrastruktury w tej placówce oraz uwarunkowania zewnętrzne, zapotrzebowanie na świadczenia zdrowotne i rynek usług medycznych, mające wpływ na prowadzenie działalności w lokalizacji SCM. Efektem powyższego planu naprawczego dla lokalizacji SCM sprowadzał się do ograniczania nierentownych działalności leczniczych (w zakresie świadczeń ginekologiczno-położniczych) oraz rozwoju działalności leczniczej, która pozwoli na minimalizowanie zagrożenia rosnącą stratą finansową (rehabilitacji medycznej). Przewidziano tam też konieczność przeprowadzenia remontów i modernizacji w lokalizacji SCM. Dla bloku operacyjnego i porodowego koszty oszacowano na 26 mln zł. Dla całej lokalizacji SCM oszacowanie kosztów prac remontowo-modernizacyjnych wyniosło 76 mln zł.

Strategia rozwoju USK w Strzelinie według stanu na 21 marca 2023 r. nie została zatwierdzona przez USK, jak i przez UM. Nie sporządzono szczegółowych kosztorysów prac remontowo-modernizacyjnych, uzasadniając to tym, że przygotowanie takiej dokumentacji musi zostać poprzedzone opracowaniem szczegółowego planu prowadzenia działalności medycznej, czego dotychczas również nie uczyniono. Ustalono, że koniecznym jest nadto przygotowanie dokumentacji technicznej budynków w lokalizacji SCM, tj. m.in. dokonanie ich inwentaryzacji, opracowanie dla nich koncepcji funkcjonalno-użytkowej, dokonanie ich przedmiarów oraz przygotowanie dla nich projektów budowlanych i oszacowanie kosztów inwestorskich.

(akta kontroli: tom VIII, str. 169-219, 221, 498, tom XIII, str. 1, 9)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak zapewnienia właściwych warunków bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz sanitarno-epidemiologicznego budynków szpitalnych w lokalizacji SCM. Według stanu na 9 marca 2023 r. nie usunięto wszystkich nieprawidłowości związanych z bezpieczeństwem techniczno-budowlanym, przeciwpożarowym i sanitarno-epidemiologicznym budynków w lokalizacji SCM, w tym nie dostosowano tych budynków do właściwych wymogów określonych w stosownych decyzjach właściwych organów.

Ówczesny Dyrektor USK³³ wyjaśnił, że planując i realizując prace remontowo-modernizacyjne musi uwzględniać szereg innych nieruchomości pozostających w zarządzie USK. Lokalizacja SCM stanowi jedynie 5% całej infrastruktury zarządzanej przez USK. W zakresie spraw związanych z bezpieczeństwem przeciwpożarowym przeprowadzono audyty przeciwpożarowe. W zakresie nieprawidłowości związanych z bezpieczeństwem sanitarno-epidemiologicznym część z nich usunięto, a co do pozostałej części uzyskano od Sanepidu prolongaty dla wykonania obowiązków wynikających z decyzji ww. organu. USK podejmuje również działania, mające na celu usunięcie nieprawidłowości wskazanych w protokołach z okresowej kontroli stanu technicznego poszczególnych budynków.

³³ Jakub Berezowski.

(akta kontroli: tom III, str. 183, tom IX, str. 402-448, tom X, str. 191-192, 256-438, tom XIII, str. 11-15, 90-126)

2. Według stanu na 3 marca 2023 r. ujawniono 69 przypadków niezagospodarowanych jednostek sprzętu i aparatury medycznej (19,2% z 359 skontrolowanych jednostek sprzętu i aparatury medycznej) o wartości początkowej 414 925,56 zł i o wartości księgowej na 31 grudnia 2022 r. 232 439,60 zł.

Ówczesny Dyrektor USK³⁴ wyjaśnił, że ww. sprzęt i aparatura medyczna pozostają niezagospodarowane w związku z wstrzymaniem wykonywania świadczeń medycznych na oddziałach, do których są one przypisane.

NIK wskazuje również w tym miejscu, że wstrzymanie pracy oddziałów nastąpiło 1 października 2022 r., tj. od prawie sześciu miesięcy. Decydując się na wygaszanie funkcjonalności w lokalizacji SCM, USK winien mieć jednocześnie koncepcję zagospodarowania pozostałego w następstwie tego procesu sprzętu i aparatury medycznej.

(akta kontroli: tom II, str. 242-249, tom XI, str. 1-42, 46-56, tom XIII, str. 7)

OCENA CZĄSTKOWA

USK nie zapewnił właściwych warunków techniczno-budowlanych, bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz sanitarno-epidemiologicznego obiektów szpitalnych SCM, pomimo wydania, począwszy od 2009 r., przez właściwe organy p.poż. i inspekcji sanitarnej szeregu decyzji w tym względzie. Ponadto ujawniono 33 przypadki niezagospodarowanych pomieszczeń i powierzchni w budynku głównym szpitala oraz ujawniono 69 przypadków niezagospodarowanych jednostek sprzętu i aparatury medycznej o wartości początkowej 414 925,56 zł i o wartości księgowej na 31 grudnia 2022 r. 232 439,60 zł. NIK wskazuje przy tym, że stan taki trwał od 1 października 2022 r., tj. od prawie sześciu miesięcy. Decydując się na wygaszanie funkcjonalności w lokalizacji SCM, USK winien posiadać koncepcję efektywnego zagospodarowania całości majątku.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwaga NIK zwraca uwagę, że opisane w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości wskazują na potrzebę podjęcia przez Dyrektora USK działań wzmacniających w Szpitalu kontrolę zarządczą w celu urzeczywistnienia, określonego w art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³⁵ wymogu zapewnienia realizacji celów i zadań kierowanej jednostki sektora finansów publicznych w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.

- Wnioski
1. Uregulowanie stanu prawnego sprzętu i aparatury medycznej pochodzących z darowizn od Fundacji WOŚP oraz prawidłowe ujęcie tego majątku w ewidencji finansowo-księgowej.
 2. Niezwłoczne podjęcie efektywnych działań na rzecz usunięcia nieprawidłowości związanych z bezpieczeństwem techniczno-budowlanym, przeciwpożarowym oraz sanitarno-epidemiologicznym budynków szpitalnych w lokalizacji SCM.
 3. Zagospodarowanie nieużytkowanego sprzętu i aparatury medycznej znajdujących się w lokalizacji SCM.

³⁴ Jakub Berezowski.

³⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować NIK, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, 14 kwietnia 2023 r.

Kontrolerzy
Marek Skrzypecki
Doradca ekonomiczny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
p.o. Dyrektor
Marcin Kaliński

.....
podpis

.....
podpis

Krzysztof Pyzik
Inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonał:

p.o. Dyrektor
Delegatury NIK we Wrocławiu
Marcin Kaliński

.....
podpis